

Power & Gas
FORUM

7th Power & Gas Forum
Αθήνα, 6-7 Απριλίου, 2026

Τοποθέτηση Κωστή Σταμπολή

Προέδρου & Εκτελεστικού Διευθυντή IENE

Έρευνα Υδρογονανθράκων και Κυριαρχικά Δικαιώματα Πάνε Μαζί

INSTITUTE OF ENERGY
FOR SOUTH EAST EUROPE

Έρευνα Υδρογονανθράκων και Κυριαρχικά Δικαιώματα Πάνε Μαζί

1. Από την επανέναρξη του ενδιαφέροντος για έρευνες υδρογονανθράκων στην Ελλάδα το 2011 (βλέπε νόμο 2002/2011 με εισηγητή τον Γιάννη Μανιάτη) τέθηκε από την αρχή το θέμα της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) και της εξάσκησης κυριαρχικών δικαιωμάτων.
2. Ο χάρτης με τις συντεταγμένες των περιοχών προς παραχώρηση - τα γνωστά θαλάσσια block- συνοδεύθηκε από χάρτη (ιστορικά ο πρώτος που δημοσίευσε η Ελληνική πολιτεία) που δείχνει ξεκάθαρα τα όρια της ελληνικής ΑΟΖ στην Δυτική Ελλάδα και νότια της Κρήτης.
3. Παράλειψη η μη δημοσίευση την ίδια χρονική περίοδο χάρτη που να δείχνει τα όρια για την συνολική ΑΟΖ της χώρας (και αυτό γιατί τότε δεν υπήρξε η παραμικρή αντίδραση από πλευράς Τουρκίας)
4. Λίγα χρόνια μετά, με αποκορύφωμα το παράνομο Τούρκο-Λιβυκό μνημόνιο (Νοέμβριος 2019) και το αφήγημα της Γαλάζιας Πατρίδας, η Άγκυρα δεν έπαυσε ούτε στιγμή να αμφισβητεί την Ελληνική κυριαρχία στις θάλασσες της. Και τότε η κυβέρνηση δεν δημοσιοποίησε ως όφειλε, μέσω ανάρτησης χάρτη, την Ελληνική ΑΟΖ παρά το γεγονός ότι εξασκούσε νόμιμα κυριαρχικά δικαιώματα (βλέπε παραχωρήσεις ExxonMobil-Helleniq Energy από Οκτώβριο 2019)

Έρευνα Υδρογονανθράκων και Κυριαρχικά Δικαιώματα Πάνε Μαζί

5. Υπό αυτή την έννοια οι παραχωρήσεις νότια και νοτιοδυτικά της Κρήτης (ExxonMobil-Helleniq) και νότια και νοτιανατολικά (Chevron-Helleniq) αποτελούν ασπίδα για την έμπρακτη εξάσκηση κυριαρχικών δικαιωμάτων που διασφαλίζουν την ΑΟΖ (υπαρκτής αλλά μη ανακηρυχθείσας) Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι οι ανωτέρω παραχωρήσεις αποτελούν μια σοβαρή γεωστρατηγική παρακαταθήκη που δεν πρέπει να μείνει αναξιοποίητη.

6. Στις 16 Απριλίου 2025 η Ελληνική κυβέρνηση, με καθυστέρηση 3 ετών, ανακοίνωσε τον Εθνικό Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό (ΕΘΧΣ) στο πλαίσιο Οδηγίας της ΕΕ. Τα εξωτερικά όρια του ΕΘΧΣ συμπίπτουν με αυτά της Ελληνικής ΑΟΖ Υπήρξαν ήπιες αντιδράσεις από την Τουρκία μετά την ανακοίνωση του ΕΘΧΣ και του χάρτη, αλλά δεν σημειώθηκε κάποιο θερμό επεισόδιο.

7. Σήμερα παρουσιάζεται μια μοναδική ευκαιρία (όσο υπάρχει ενδιαφέρον και ενεργή κάλυψη από τις ΗΠΑ) για την Ελληνική πολιτεία να ανακηρύξει ΑΟΖ, και επίσημα βάσει των προβλέψεων της μέσης γραμμής της UNCLOS, προσκαλώντας ταυτόχρονα τα όμορα κράτη να προσέλθουν σε διαπραγματεύσεις για λεπτομερή οριοθέτηση (Λιβύη, Αίγυπτος, Κύπρος, Τουρκία)

Έρευνα Υδρογονανθράκων και Κυριαρχικά Δικαιώματα Πάνε Μαζί

8. Η ανακήρυξη ΑΟΖ πέρα από τις συντεταγμένες θα πρέπει να συνοδευτεί από χάρτη. Διευκολύνεται όμως από την ήδη υπάρχουσα ΑΟΖ με Ιταλία (ολική) και Αίγυπτο (μερική)

9. Η σημερινή συγκυρία (κάλυψη μεγάλου τμήματος Ελληνικής ΑΟΖ από ενεργείς παραχωρήσεις) ευνοεί την Ελλάδα :

(α) Από άποψη διπλωματικών χειρισμών σχετικά με την επίσημη ανακήρυξη ΑΟΖ και την δημοσίευση χάρτη.

(β) Για την διατύπωση και υιοθέτηση νέας ενεργειακής πολιτικής που θα συμπεριλαμβάνει τις έρευνες και την εγχώρια παραγωγή υδρογονανθράκων.

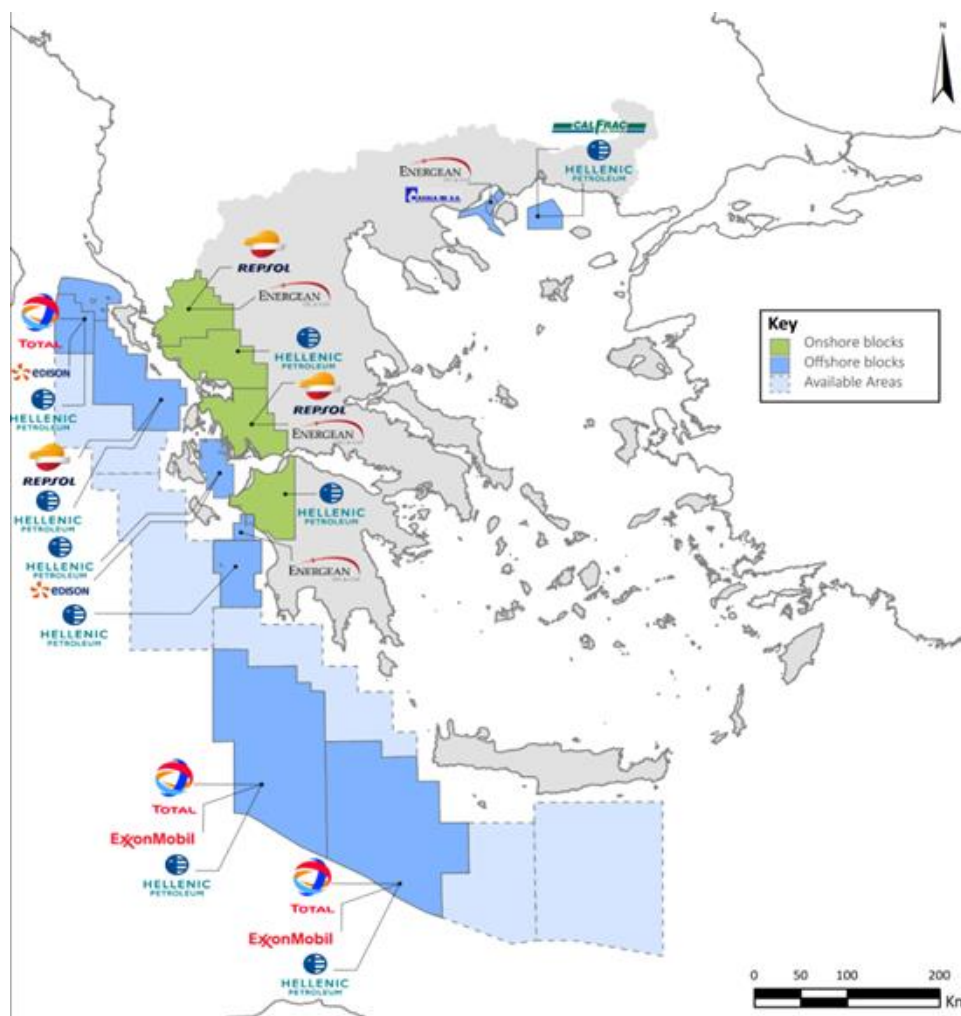
Το ισχύον ΕΣΕΚ αποκλείει τους υδρογονάνθρακες ακόμα και την διύλιση και η χώρα στερείται στρατηγικής σε αυτόν τον τομέα, παρά το γεγονός ότι το 78% των ενεργειακών της αναγκών καλύπτονται από εισαγόμενο πετρέλαιο και φ. αεριο.

Περιοχή γύρου παραχωρήσεων 2014 (βάσει «Νόμου Μανιάτη»)

Τα εξωτερικά όρια του χάρτη υποδεικνύουν την ελληνική ΑΟΖ στην Δυτική Ελλάδα και νοτίως της Κρήτης.

Χάρτης αδειοδοτημένων περιοχών, 2020

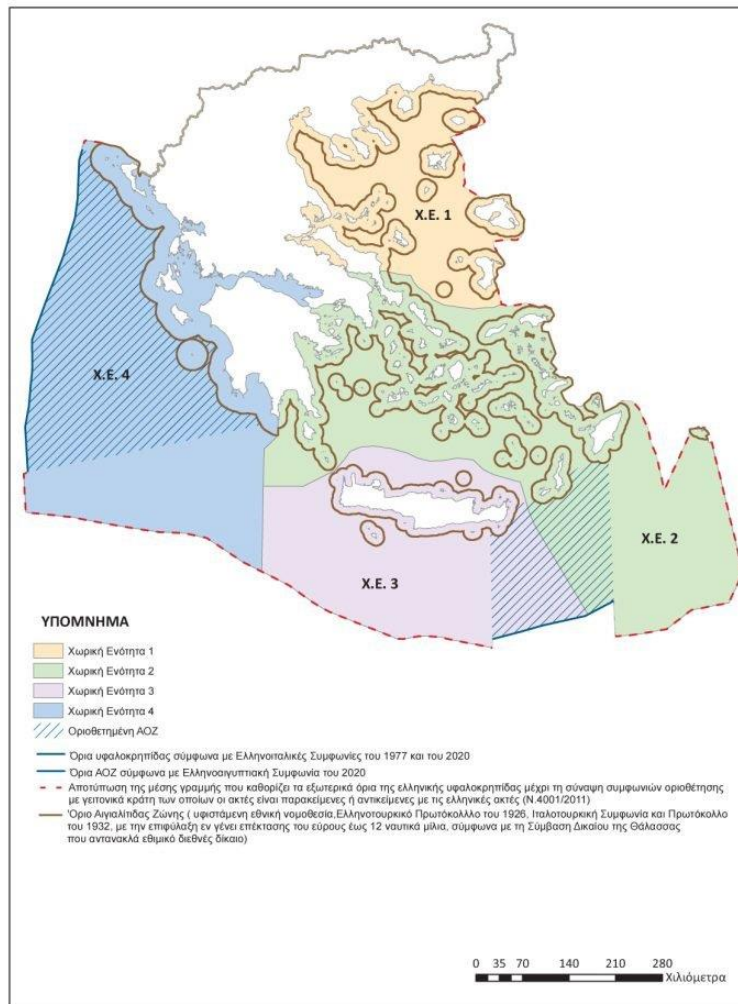
Χάρτης αδειοδοτημένων περιοχών, 2026

Η γραμμή που ενώνει το νότιο άκρο των παραχωρήσεων, αντιστοιχεί στο εξωτερικό όριο της ελληνικής ΑΟΖ (νοτίως της Πελοποννήσου και νοτίως της Κρήτης)

Χάρτης χωροταξικού σχεδιασμού

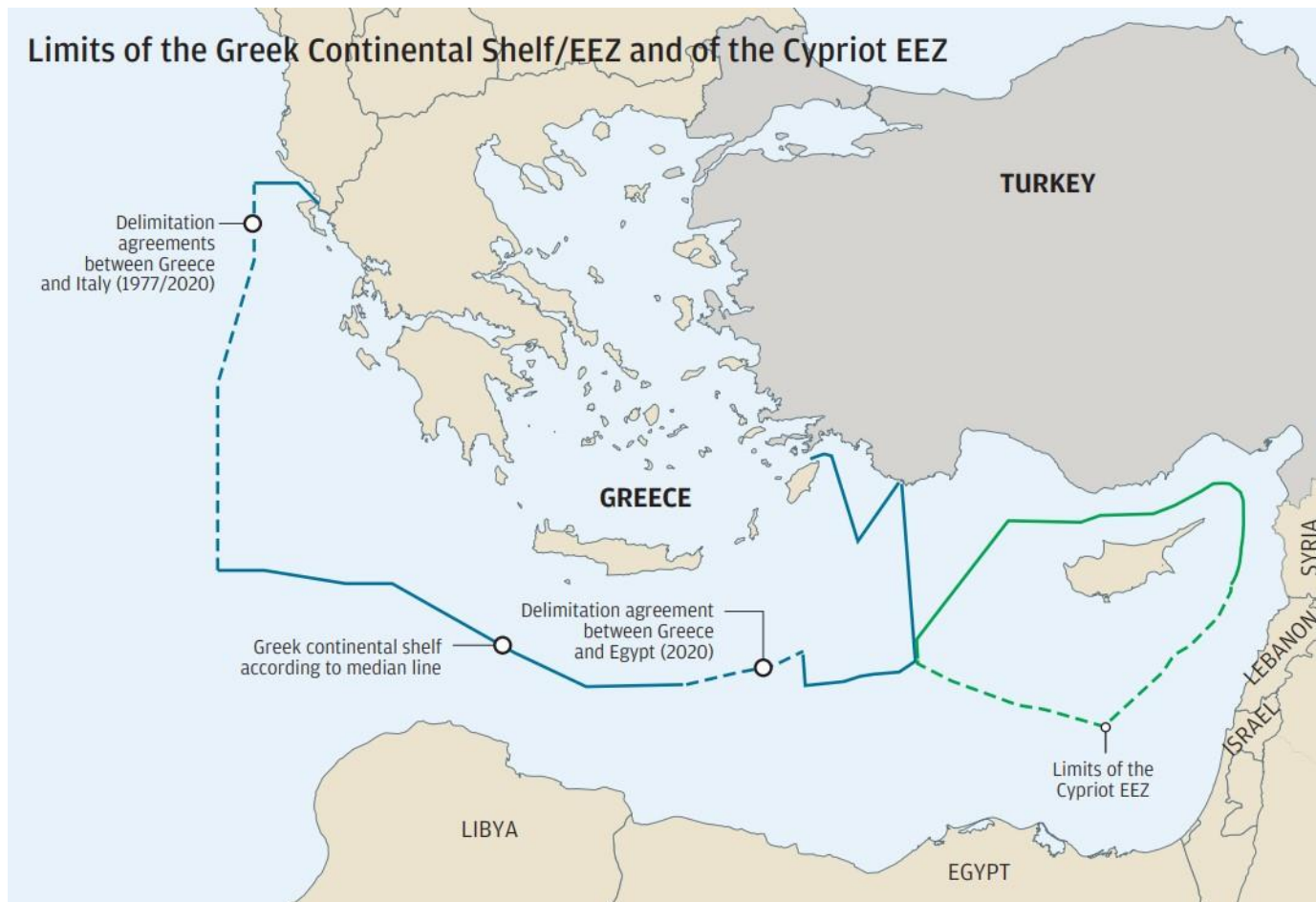
ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Ελληνική ΑΟΖ

Ελληνική και κυπριακή ΑΟΖ

Power & Gas
FORUM

Thank you for your attention!

Costis Stambolis

Chairman & Executive Director IENE

cstambolis@iene.gr

+30 694 585 2080